

ชื่อเรื่อง	การรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร ตำบลวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว
ชื่อ-สกุลนักศึกษา	ชาญวุฒิ ปัญญาประเสริฐกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วนัสรา เซาว์นนิม
หลักสูตร	สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารสาธารณสุข
ปี พ.ศ.	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการรับรู้ในการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (2) ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันตนเอง และ (3) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการป้องกันของเกษตรกรในตำบลวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว การวิจัยรูปแบบเชิงปริมาณ โดยประยุกต์แนวคิดการรับรู้และพฤติกรรมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน จำนวน 274 คน คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา การทดสอบไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการรับรู้การป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลาง (2) พฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันตนเองอยู่ในระดับมาก (3) ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และประสบการณ์การประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติในการป้องกันตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เพศ อายุ และรายได้ไม่มีความสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังพบว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการปฏิบัติ ($r = .312, p < .01$)

คำสำคัญ: การรับรู้ พฤติกรรมการป้องกันตนเอง สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Title	Perception and Preventive Behaviors Regarding Pesticide Use among Farmers in Wang Mai Sub-district, Wang Sombun District, Sa Kaeo Province
Name	Chanwut Panyaprasertkit
Advisor	Dr. Wanasara Chaonniyom
Degree	Master of Public Health
Year	2026

Abstract

The objectives of this study were to examine (1) the level of perception regarding self-protective behaviors pesticide use, (2) the level of self-protective practices, and (3) the relationship between personal factors and self-protective behaviors among farmers in Wang Mai Subdistrict, Wang Sombun District, Sa Kaeo Province. This study employed a quantitative research design based on an applied perception and behaviors theoretical framework. The study population is registered farmers about 274 persons, selected using systematic random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, Chi-square test, Spearman's rank correlation coefficient, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that (1) the level of perception regarding self-protection against pesticide use was at a moderate level, (2) the level of self-protective practices was at a high level, and (3) educational level, marital status, and occupational experience were significantly associated with self-protective behaviors at the .05 level, whereas gender, age, and income showed no significant association. In addition, perception was found to have a moderate positive correlation with self-protective practices ($r = .312, p < .01$).

Keywords: Perception, Self-protective behaviors, Pesticide use, Farmers